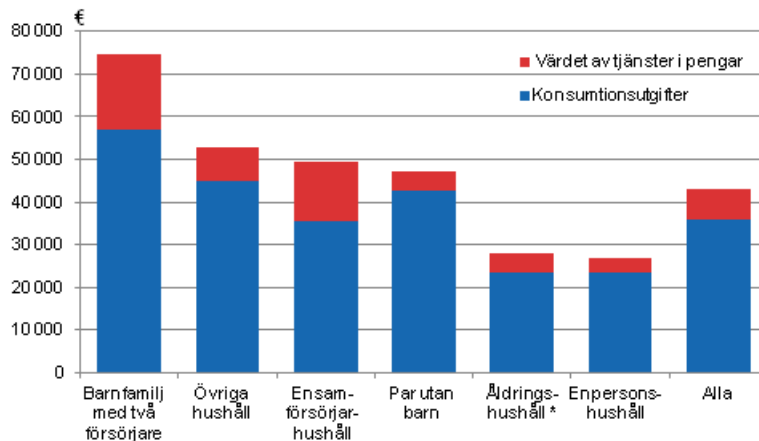

Hushållens konsumtion 2012

Välfärdstjänsterna har störst ekonomisk betydelse för barnfamilj

Finländska hushåll drar nytta av de välfärdstjänster som samhället erbjuder för i genomsnitt omkring 7 400 euro per år. Värdet i pengar på de tjänster som används är mer än 20 procent av hushållens konsumtionsutgifter. Barnfamiljerna använder tjänsterna mångsidigast och för dem är den ekonomiska betydelsen av välfärdstjänsterna störst. I och med dagvårdstjänsterna, rådgivningsbesöken och grundskolan är värdet i pengar på de tjänster som en barnfamilj med två försörjare använder närmare 18 000 euro och när det gäller ensamförsörjare 14 000 euro per år. Uppgifterna framgår av materialet i Statistikcentralens konsumtionsundersökning för år 2012.

Hushållens konsumtionsutgifter och värdet i pengar av offentliga välfärdstjänster år 2012

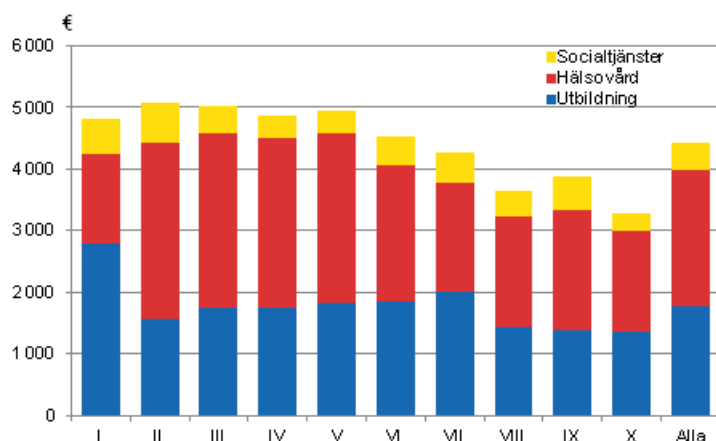
* Bara 65 år fyllda

Nödvändiga och viktiga tjänster som inverkar på befolkningens välfärd finansieras i Finland i stor utsträckning med skattemedel. Exempel på sådana tjänster är utbildning, hälsovårdstjänster och sociala tjänster. När värdet i pengar på dessa välfärdstjänster läggs till hushållens konsumtionsutgifter fås de s.k. faktiska individuella konsumtionsutgifterna. Med hjälp av begreppet beskrivs hur de tjänster som finansieras med skattemedel allokeras och hurdan inverkan tjänsterna har på hushållens utkomst.

Användningen av tjänsterna och förmånen i pengar som fås genom användningen av tjänsterna är bundna till hushållets livsskede. Tjänsterna används mest av barnfamiljerna, för vilka utbildning och dagvårdstjänster är aktuella. Värdet i pengar på de tjänster som ensamförsörjarfamiljer använder är nästan 40 procent av hushållets alla konsumtionsutgifter. Med andra ord, om välfärdstjänsterna finansierades enbart med kundavgifter i stället för skattemedel, borde ensamförsörjarfamiljernas nettoinkomster vara 40 procent större för att bibehålla nuvarande konsumtionsnivå. För par utan barn har tjänsterna relativt den minsta betydelsen. För dem är förmånen i pengar när det gäller användningen av tjänsterna i genomsnitt cirka 4 800 euro, vilket är 11 procent av konsumtionsutgifterna.

Oftast är det ingen idé att jämföra inkomster och utgifter hos hushåll med flera medlemmar med enpersonshushåll, eftersom antalet hushållsmedlemmar och deras ålder i stor utsträckning definierar konsumtionsnivån. Hushållens utgifter jämförs därför oftast genom att dividera utgifterna med antalet konsumtionsenhet¹⁾ i hushållet. På detta sätt får man en jämförbar siffra för hushåll i olika storlekar och åldrar. Begreppsmässigt motsvarar en konsumtionsenhet konsumtionen hos en vuxen person som bor ensam (se fotnot). Genom att ställa värdet av tjänsterna och den disponibla inkomsten i relation till antalet konsumtionsenheter i hushållet kan förmånen i pengar, som fås genom användningen av tjänsterna, jämföras i olika inkomstklasser.

Välfärdstjänsternas värde per konsumtionsenhet efter inkomstklass år 2012

Den ekonomiska betydelsen av offentliga välfärdstjänster är större hos låginkomsttagare än hos höginkomsttagare. Inkomstklassen med de högsta inkomsterna (X) använder tjänsterna för omkring 3 300 euro och inkomstklassen med de lägsta inkomsterna (I) använder tjänsterna för 4 800 euro per konsumtionsenhet. Räknat i euro är skillnaden drygt en och en halv gånger, men i relation till annan konsumtion är skillnaden mångdubbel. I inkomstklassen med de lägsta inkomsterna är andelen av värdet på tjänsterna 37 procent av konsumtionsutgifterna, när det gäller inkomstklassen med de högsta inkomsterna är motsvarande andel 8 procent.

Socialtjänster används i samma utsträckning oberoende av inkomstnivån. För decilen med de lägsta inkomsterna har de avgiftsfria utbildningstjänsterna störst ekonomisk betydelse, men gruppen använder hälsovårdstjänster mera sällan än andra. I den här gruppen är mer än en fjärdedel studerande. I genomsnitt har utbildnings- och hälsovårdstjänsterna ungefär lika stor ekonomisk betydelse för hushållen. De sociala tjänsterna används bara under vissa livsskeden, när barnen är i dagvårdsålder och då ålderdomen eller

1) Konsumtionsenheterna bygger på OECD:s så kallade modifierade skala. En vuxen i ett hushåll bildar en konsumtionsenhet. Övriga personer i hushållet som fyllt 14 år bildar var och en 0,5 konsumtionsenheter och 0–13-åriga barn bildar vart och ett 0,3 konsumtionsenheter. Ett hushåll med en vuxen bildar en konsumtionsenhet, medan ett hushåll som t.ex. består av makar och ett barn under 14 år tillsammans bildar 1,8 konsumtionsenheter. Konsumtion som beräknats med hjälp av konsumtionsenheter beaktar storlekskillnaderna mellan hushållen och möjliggör en jämförelse mellan dem.

andra orsaker gör att hushållen behöver utomstående hjälp för att klara vardagen. Därför är de sociala tjänsterna i sin helhet av mycket mindre ekonomisk betydelse.

Uppgifterna framgår av intervju- och registeruppgifterna i urvalet för konsumtionsundersökningen år 2012. Vid tolkningen av resultaten bör man notera att personer som bor på anstalt inte hör till konsumtionsundersökningens målpopulation, vilket gör att åldringars anstaltsvård och ålderdomshem inte finns med i beräkningarna. Tjänsternas värde utgörs utöver offentliga tjänster av Fpa-ersättningar som betalas för användning av den privata sektorns tjänster, men man räknar inte med socialbidrag eller andra sociala inkomstöverföringar.

Innehåll

Förfrågningar

Mira Kajantie 09 1734 3626

Tarja Hatakka 09 1734 3553

Ansvarig statistikdirektör:

Riitta Harala

kulutus.tilastokeskus@stat.fi

www.tilastokeskus.fi/til/ktutk/index_sv.html

Källa: Hushållens konsumtion 2012. Statistikcentralen